

TEXNIK IJODKORLIK VA KONSTRUKSIYALASH

**H.O.Uzoqov, H.O.Jo'rayev, Sh.H.Quliyeva, A.R.Jo'rayev,
M.N.Karimova, D.P.Nazarova**

**TEXNIK IJODKORLIK VA
KONSTRUKSIYALASH**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

H.O.Uzoqov, H.O.Jo'rayev, SH.H.Quliyeva,
A.R.Jo'rayev, M.N.Karimova, D.P.Nazarova

TEXNIK LJODKORLIK VA KONSTRUKSIYALASH
(5112100 - Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalari uchun)

"KAMOLOT" nashriyoti
Buxoro - 2022

UDK: 373.2(073)
KBK: 74.263

H.O.Uzoqov, H.O.Jo'rayev, SH.H.Quliyeva, A.R.Jo'rayev,
M.N.Karimova, D.P.Nazarova, *Texnik ijodkorlik va konstruksiyalash /*
o'quv qo'llanma [Matn] "BUXORO DETERMINANTI" MCHJning
Kamolot nashriyoti. 2022 y. 212-b.

T53

Mazkur o'quv qo'llanma 5112100- Texnologik ta'lim yo'nalishi bakalavriat bosqichi talabalariga mo'ljallangan. O'quv qo'llanmada ta'lim oluvchilar texnik ijodkorlik va konstruksiyalash qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy - pedagogik asoslari, texnik ijodkorlik va dizayn faoliyatining tashkiliy shakllari hamda metodlari, ixtiro, kashfiyot, patent, ratsionalizatorlik taktiflari ishlab chiqish, o'quvchilar texnik ijodkorligi va dizayn faoliyatiga rahbarlik qilish, darsdan va maktabdan tashqari muassasalarda texnik ijodkorlik va dizayn faoliyatini tashkil qilish metodlarini batafsil yoritib berilgan.

Taqrizchilar:

Buxoro muhandislik-texnologiya instituti dotsenti, PhD

A.A.Alimov

Buxoro davlat universiteti Ilmiy kengash kotibi, pedagogika fanlari dotsenti,

N.G.Dilova

ISBN: 978-9943-8333-8-8

Ushbu o'quv qo'llanma Oliy va O'rta maxsus ta'lim vazirligi
2022-yil «17» martdagi « 106 »sonli buyruq'iga asosan nashrga ruxsat
berildi. Ro'yxatga olish raqami 106-208

KIRISH

Mazkur "Texnik ijodkorlik va konstruksiyalash" fani o'quv qo'llanmasi 5112100-Texnologik ta'lim yo'nalishi bakalavriat talabalari uchun mo'ljallangan. O'quv qo'llanma mazkur fan namunaviy dasturiga muvofiq tayyorlangan.

Ta'limning belgilangan vazifalaridan biri yuqori saviyada o'qitishni ta'minlash va malakali kadrlarni zamonaviy ta'lim dasturlari asosida tayyorlashdan iborat. Pedagogik texnologiyalarning rivojlanishi va ularning o'quv-tarbiya jarayoniga kirib kelishi, shuningdek, axborot texnologiyalarining tez almashinuvi va takomillashuvi jarayonida har bir inson o'z kasbiy tayyorgarligini, mahoratini kuchaytirish imkoniyati yaratiladi.

O'quv qo'llanmada texnik ijodkorlik faoliyatining tashkiliy asoslari, ixtiro, kashfiyot, ratsionalizatorlik taktiflari va patent axboroti, texnik ijodkorlik masalalarini yechish metodlari, "Amal va xato" metodi, "Aqliy hujum" metodi, dizayn va modellashtirish, ergonomika va dizayn asoslari, texnik modellashtirish va konstruksiyalash, o'quvchilar texnik ijodkorlik faoliyatiga rahbarlik qilish, sinfdan va maktabdan tashqari muassasalarda texnik ijodkorlik faoliyatini tashkil qilish, o'quvchilar texnik ijodkorligini rivojlantirish metodlariga oid mavzular yoritib berilgan.

Avtomobilni loyihalash va modellashtirish, samolyotni loyihalash va modellashtirish, kemani loyihalash va modellashtirish, qishloq xo'jalik texnikasi va qurollarini loyihalash va modellashtirish, o'z ixtiyori bo'yicha loyihalash va modellashtirish, NS-12 parmalash dastgohini modelini tayyorlash, TV-7 tokarlik vintqirqaq dastgohini modelini tayyorlash, robotlarni loyihalash va modellashtirish, bino inter'yerlarini loyihalash va modellashtirishni o'rgatish bo'yicha amaliy ishlarga oid mavzular o'rin olgan. Har bir amaliy mashg'ulotlari uchun nazariy ma'lumotlar keltirilgan. Bu talabalarining nazariy ma'lumotlarni o'zlashtirib olishlariga yordamlashadi. Barcha amaliy ishlari o'quv jarayonida sinab ko'rilgan.

Mazkur o'quv qo'llanmadan "Texnologik ta'lim" yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar hamda magistrilar, shu fandan mashg'ulot o'tkazuvchi o'qituvchilar va texnologiya fani o'qituvchilari ham foydalanishlari mumkin.